

8280

Estland

Ornis

KUNGL. UNIVERSITETETS BIBLIOTEK

UPPSALA

Landsmålsarkivet

Gärdström, T. 1935.

U. 17: s frige. M. 87 Humle odling
och brygd.

U. 17: s

Humleodling.
Landsm. frågel. M. 88.

1.

Humle heter homoh och odlas alltså i de flesta bondgårdar på Ormsö. På vissa ställen, bl. a. i forna Magnushoffs "hövallar" ^{= slätterängar} väver den också hof wild.

Humleraukan kallas homoh ^{rau}. På denna sitta homoh-kopa. Humleraukan väver i homoh-godn. Humlegården är antingen en del av trädgården eller också en särskild gård. Platsen i inhägnaden, där humle väver, är inte större än 5-6 steg i kant. Humlegården kan vara (om den är för sig själv) 15-20 steg i kant. Så hade vi det hemma hos oss. Platsen där humle

väver kallas konioth) stäcke. Sannolika 2.
 gårdar ha bara 5-6 humlestänger, andra
 kunna ha ett hundratal och ännu fle-
 ra. Ett humlestycke av det tidigare
 angivna måttet kan, om värtigheten
 är god, tillgodose det egna behovet
 och även lämna lite över till avytt-
 ring. Humlestycket gödslas man
 med fjolårets revar (raukor) och med
 avfall, då man släktar nötkreatur.

Humlestycket skall ligga mot
 söder och ha skydd (helst någon
 byggnad, vedtrave eller plank) mot norr.

Till konioth) stögg använder man
 långa (2-3 famnar) tallstänger med bar-
 ken på. (Barken lossnar själv med
 tiden och faller av). Stängerna äro dock
 inte "grövre" vid roten än ca 3 cm.

i diameter. De göras vassa och sättes 3.
 dit på våren, så snart humlestöten
 börja komma fram. Numera kan man
 med spettet hocka av stöten, om de
 undgå ^{en uppsättas av hela}
 inte ^{är} synliga. Detta arbete kallas
stätt hövdrift steygre = 'stötta humle-
 stängerna'. Man gör hål i marken
 med en-stavoh = 'järnstavel' (spett).

Humlestängerna sätts i rätarlunda
 rader med 1 fot mellanrum i alla
 kanter.

Listadagarna i augusti eller i
 början på ^{av} sept. (beroende på sommaren)
 är humlen mogen att skördas. Man
 skär ^{av} nu av rautkan och drar upp
 stängeln. Sedan tar man av den
 del av rautkan där kopa ritta, och
 lägger detta på en utbredd täcke.

Presten av raukkan lämnar man 4.
kvar på stycket.

Det är mest barugära ad ploeka
av honnob-köpa. "Koppa" läggs i en
påse och förvaras i magariuet.

Man har en gäta också om humule-
stängen.

hola i he som me söman har rum e
kat-fäda, o vintou har e änt rum e öles-
bose = 'Vad är det som med sommaren har
rum i kattfjätet, och vintern har det inte
rum i oxbåret?' Svar: Humulestängen.

(Om bygg, se Tidigare anteckningar!).

Upptecknat den 10 mars 1935.
Tomas Gärdström Warund, Estland.